

Systemová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností

**Analýza činnosti dobrovolných svazků obcí v území
správního obvodu**

ORP Ústí nad Orlicí

1 Obecné informace o území správního obvodu ORP

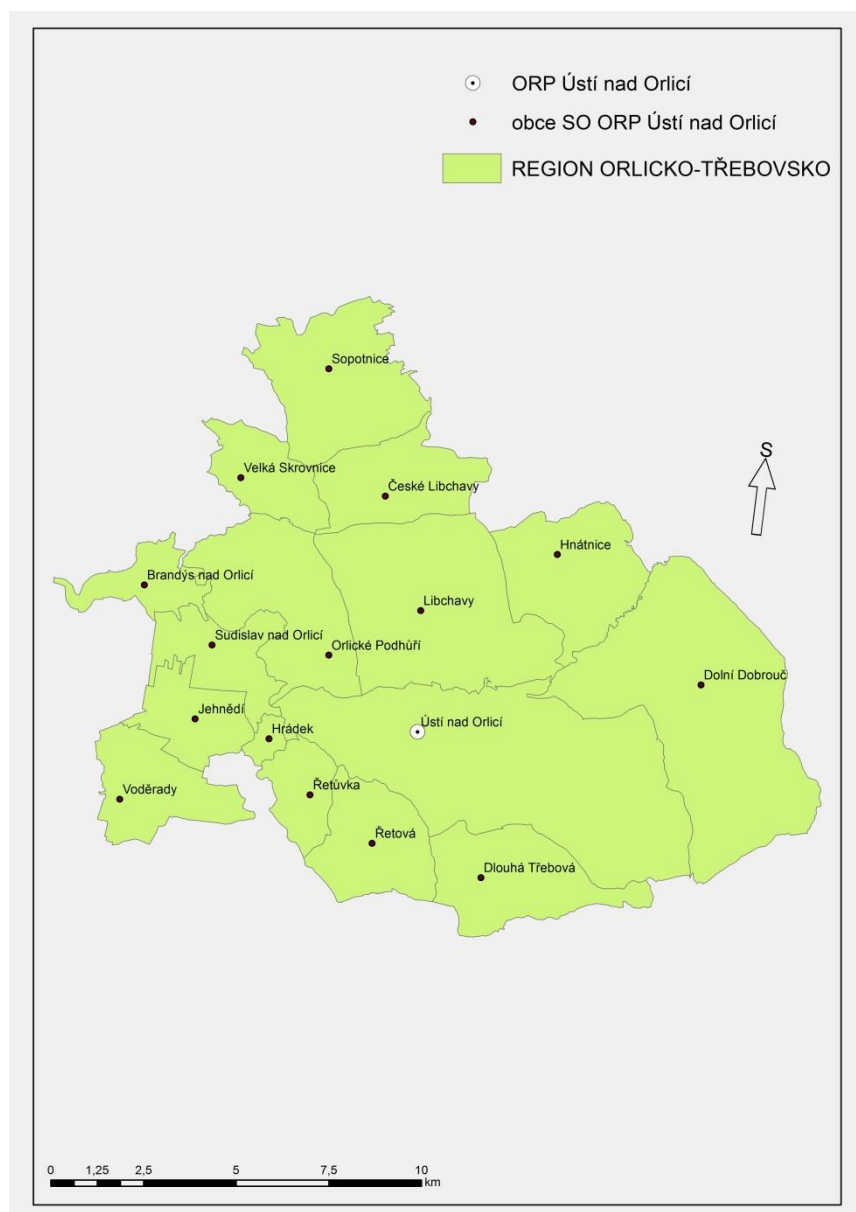

Název ORP	Ústí nad Orlicí		
Kraj	Pardubický		
Rozloha ORP	191 km ²		
Počet obyvatel ORP	26 726		
Počet obcí s pověřeným úřadem	1		
Obce s pověřeným úřadem	Ústí nad Orlicí		
Počet obcí	16		
Názvy obcí	Hrádek	Libchavy	Sopotnice
	Dlouhá Třebová	Hnátnice	Sudislav nad Orlicí
	Ústí nad Orlicí	Jehnědí	Velká Skrovnice
	Brandýs nad Orlicí	Orlické Podhůří	Voděrady
	České Libchavy	Řetová	
	Dolní Dobrouč	Řetůvka	
Hustota zalidnění	140 osob/km ²		
Počet dobrovolných svazků obcí	1		
Název a typ dobrovolného svazku obcí	REGION ORLICKO-TŘEBOVSKO		polyfunkční

2 Souhrnná zpráva za všechny DSO v území

Ve správním obvodu ORP Ústí nad Orlicí působí 1 dobrovolný svazek obcí (REGION ORLICKO-TŘEBOVSKO), přičemž v tomto svazku je sdruženo všech 16 obcí spadajících do správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí.

DSO působící v území ORP

Obce v území ORP zapojené do DSO

Polyfunkční a monotematické DSO*

* Monotematickým svazkem obcí je pro tuto analýzu myšlen takový subjekt, jehož předmět činnosti je zaměřen pouze na jednu jedinou aktivitu, která je ve své základní podstatě aktivitou jednorázovou a po naplnění stanoveného cíle již takový subjekt v zásadě nemá dalšího efektivního využití (např. dobrovolný svazek obcí založený pouze za účelem zřízení vodovodu, dobrovolný svazek obcí zřízený pouze za účelem vybudování kanalizace apod.)

Polyfunkční je dobrovolný svazek obcí působící ve více oblastech, přičemž účel jeho zřízení není naplněn pouze jednorázovou akcí a činnost toho subjektu tak není časově omezena.

2.1 Obecné informace

V dané oblasti působí pouze jeden dobrovolný svazek obcí:

- REGION ORLICKO – TŘEBOVSKO.

Tento svazek mezi svými členy sdružuje všech 16 obcí spadajících do správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí a další obce ze správních obvodů jiných ORP (Česká Třebová, Litomyšl a Žamberk). Především z toho důvodu má tento svazek značný vliv na dění v tomto regionu.

2.2 Organizační struktura

Dobrovolný svazek obcí REGION ORLICKO-TŘEBOVSKO má následující strukturu.

Nejvyšší orgán = Valná hromada. Jedná se o kolektivní a vrcholný orgán svazku. Každý člen má při rozhodování tohoto orgánu jeden hlas a není tedy rozhodující velikost dané obce. Nejvyšší orgán rozhoduje o zásadních otázkách činnosti svazku, volí směr působení, vybírá hlavní předměty činnosti a samozřejmě volí členy výkonných a kontrolních orgánů svazku. Na jeho rozhodnutí je také vázáno disponování s celistvostí svazku, resp. jeho rozšiřování o nové členy, rozdělování či zrušení svazku. Dále je nejvyšší orgán potvrzovatelem roční účetní závěrky a také schvaluje pravidelné roční rozpočty.

Výkonný orgán = Správní rada. Jedná se o volený kolektivní (sedmičlenný) orgán, který řídí činnost svazku mezi jednotlivými zasedáními nejvyššího orgánu a realizuje rozhodnutí nejvyššího orgánu. V jeho čele stojí zvolený jedinec (předseda), který má právo zastupovat svazek navenek a zavazovat jej při jednání se třetími osobami, vystupuje tedy jako **orgán, který svazek zastupuje navenek**. Dle stanov může předseda (kterého zastupují dva místopředsedové) uzavírat obchodní případy nad 100 000,- Kč (bez DPH) a zajišťovat zaměstnavatelská rozhodnutí jen s předchozím souhlasem Správní rady.

Kontrolní orgán = Revizní komise je kolektivním orgánem (tříčlenná). Je volena nejvyšším orgánem svazku a dohlíží především na hospodaření svazku, dále pak také na soulad činnosti orgánů svazku se stanovami a s právními předpisy.

U tohoto DSO není zřízena funkce tajemníka, tedy orgánu disponujícího administrativně-organizačními pravomocemi.

2.3 Financování dobrovolných svazků obcí

Tento dobrovolný svazek obcí je financován především z pravidelných ročních členských příspěvků, mimořádných členských příspěvků a dále z úvěrů a jiné finanční výpomoci, výnosů z pronájmu majetku, zisku z hospodářské činnosti svazku (např. prodej a nájem majetku). Velmi důležitým zdrojem financování mohou být různé dotační programy.

Základním kritériem pro stanovení výše pravidelného finančního příspěvku je počet trvale usídlených obyvatel členských obcí k určenému datu (1. leden roku předcházejícího roku). O konkrétní výši příspěvku rozhoduje nejvyšší orgán svazku (Valná hromada). Členský příspěvek je splatný do 31. května příslušného roku.

3 Analýza jednotlivých DSO působících v území

3.1 Region Orlicko-Třebovsko

Název DSO	REGION ORLICKO-TŘEBOVSKO
Adresa	Sychrova 16, 562 01 Ústí nad Orlicí
IČ	70939659
Web	www.orlicko-trebovsko.cz

Počet členů DSO	24		
Název	ORP	Adresa	IČ
Brandýs nad Orlicí	Ústí nad Orlicí	Nám. Komenského 203, 561 12	278 564
Česká Třebová	Česká Třebová	Staré nám. 78, 560 13	278 653
České Libchavy	Ústí nad Orlicí	České Libchavy 160, 561 14	278 670
Dlouhá Třebová	Ústí nad Orlicí	Dlouhá Třebová 235, 561 17	580 902
Dolní Dobrouč	Ústí nad Orlicí	Dolní Dobrouč 380, 561 02	278 742
Hnátnice	Ústí nad Orlicí	Hnátnice 87, 561 01	278 874
Hrádek	Ústí nad Orlicí	Hrádek 33, 562 01	580 945
Jehnědí	Ústí nad Orlicí	Jehnědí 3, 562 01	279 005
Libchavy	Ústí nad Orlicí	Dolní Libchavy 93, 561 16	038 113
Němčice	Litomyšl	Němčice 107, 561 18	279 277
Orlické Podhůří	Ústí nad Orlicí	Dobrá Voda 4, 562 01	279 293
Přívrat	Česká Třebová	Přívrat 28, 560 02	853 984
Rybník	Česká Třebová	Rybník 64, 560 02	581 020
Řetová	Ústí nad Orlicí	Řetová 190, 561 41	279 447
Řetůvka	Ústí nad Orlicí	Řetůvka 53, 561 41	580 937
Semanín	Česká Třebová	Semanín 151, 560 02	674 415 13
Sloupnice	Litomyšl	Horní Sloupnice 196, 565 53	038 130
Sopotnice	Ústí nad Orlicí	Sopotnice 273, 561 15	279 536
Sudislav nad Orlicí	Ústí nad Orlicí	Sudislav 65, 562 01	279 579
Třebovice	Česká Třebová	Třebovice 238, 561 24	279 650
Ústí nad Orlicí	Ústí nad Orlicí	Sychrova 16, 562 24	279 676
Velká Skrovnice	Ústí nad Orlicí	Velká Skrovnice 30, 562 01	279 692

Voděradý	Ústí nad Orlicí	Voděradý 77, 566 01	279 731
Žampach	Žamberk	Žampach 26, 564 01	279 846

Základní informace o DSO dle stanov	
Předmět činnosti	<ul style="list-style-type: none"> realizace strategického plánu trvale udržitelného rozvoje regionu svazku obcí a dalších aktivit v oblasti ekonomického rozvoje, rozvoje venkova, kvality života, ochrany životního prostředí, rozvoje cestovního ruchu, propagace regionu a vytváření příznivých vnitřních a vnějších vztahů, schválených orgány svazku obcí a další činnosti
Typ DSO	polyfunkční
Organizační struktura	<ul style="list-style-type: none"> valná hromada předseda svazku obcí dva místopředsedové svazku obcí správní rada revizní komise
Pravomoci jednotlivých orgánů DSO	
Valná hromada	<ul style="list-style-type: none"> volí a odvolává předsedu svazku obcí a dva místopředsedy svazku obcí volí a odvolává Správní radu a Revizní komisi rozhoduje o přijetí nových členů svazku obcí schvaluje roční účetní závěrku a rozpočet na další období schvaluje výši členského příspěvku a termín jeho úhrady rozhoduje o dlouhodobých cílech a rozvojových aktivitách svazku obcí a schvaluje plán činnosti na další období rozhoduje o změnách stanov rozhoduje o použití zisku a o úhradě ztráty schvaluje Jednací a volební řád Valné hromady rozhoduje o vyloučení člena svazku obcí, schvaluje zrušení svazku obcí
Usnášeníschopnost	Je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina členů svazku.
Předseda svazku obcí	<ul style="list-style-type: none"> uzavírat obchodní případy nad Kč 100 000,-- (bez DPH) a zajišťovat zaměstnavatelská rozhodnutí je předseda svazku obcí oprávněn jen s předchozím souhlasem Správní rady určuje auditora a zajišťuje přezkoumání hospodaření svazku obcí auditorem
Dva místopředsedové	jsou oprávněni zastupovat svazek obcí navenek samostatně v době nepřítomnosti předsedy svazku obcí, a to v rozsahu jeho pravomocí
Správní rada	<ul style="list-style-type: none"> realizuje usnesení Valné hromady rozhoduje o konkrétních opatřeních k zajištění dlouhodobých cílů svazku obcí ukládá konkrétní úkoly k zajištění svým členům kontroluje plnění povinností a závazků vyplývajících pro jednotlivé

	<p>členy ze stanov, z usnesení Valné hromady a úkolů, uložených Správní radou</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracovává návrh rozpočtu svazku a připravuje další podklady pro jednání Valné hromady • rozhoduje o svolání řádné i mimořádné Valné hromady • prostřednictvím předsedy svazku obcí rozhoduje o výkonu zaměstnavatelských práv • rozhoduje o udělení pověření k jednání za svazek obcí dalším osobám, maximálně však v kompetencích, náležejících předsedovi svazku obcí
Usnášeníschopnost	Je-li přítomna nadpoloviční většina zástupců členů
Revizní komise	<ul style="list-style-type: none"> • provádí kontrolu hospodaření svazku obcí • volí a odvolává ze svého středu předsedu Revizní komise
Usnášeníschopnost	Za přítomnosti všech členů a rozhoduje nadpoloviční většina všech členů
Financování DSO	
	<ul style="list-style-type: none"> • řádné členské příspěvky, jejichž výše je pro každý rok schvalována Valnou hromadou • mimořádné členské příspěvky, jejichž výši schvaluje Valná hromada • příjem z dotací a darů • příjem z vlastní hospodářské činnosti • příjem z prodeje vlastního majetku • příjem z nájemného vlastního majetku

Závěr a doporučení

Dobrovolný svazek REGION ORLICKO – TŘEBOVSKO je činný a rozšiřující se polyfunkční svazek, který je tvořen celkem 24 obcemi, z nichž 16 obcí patří do správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí. Svazek se zaměřuje na plnění strategického plánu, na čerpání a realizaci a provoz dotovaných projektů, na společný postup některých agend (OSA, nákup energií, propagace, tradiční akce), na informační servis, komunikaci s Pardubickým krajem včetně čerpání grantů. Svazek pružně reaguje na společenský vývoj.

I přestože tento dobrovolný svazek sdružuje všech 16 obcí spadajících do správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí, je třeba zvažovat možnosti další spolupráce s ohledem na nikoli nevýznamný přesah jeho územní působnosti do sousedních správních obvodů ORP. Je tedy otázkou, zda členství 8 obcí z jiných území ORP nemůže být překážkou efektivní spolupráce těch 16 obcí, které náležejí do správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí.

4 Návrhová část

Na území správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí působí pouze 1 dobrovolný svazek obcí, a to REGION ORLICKO – TŘEBOVSKO. Jedná se o svazek činný, velice aktivní a polyfunkční. Svou činnost zaměřuje především na realizaci strategického plánu trvale udržitelného rozvoje regionu svazku obcí a další aktivity v oblasti ekonomického rozvoje, rozvoje venkova, kvality života, ochrany životního prostředí, rozvoje cestovního ruchu, propagace regionu a vytváření příznivých vnitřních a vnějších vztahů. Svazek má přehlednou organizační strukturu. Tento svazek sdružuje všech 16 obcí náležejících do správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí a dalších 8 obcí spadajících do správních obvodů ORP Česká Třebová, Litomyšl a Žamberk.

Závěr a doporučení

Ze skutečnosti, že svazek kromě 16 obcí spadajících do správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí sdružuje velké množství obcí (8) spadajících do jiných správních obvodů, vyplývá, že jej lze využít pro další rozvoj meziobecní spolupráce spíše v širším územním kontextu, než pouze v rámci území správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí.

Lze tedy doporučit ke zvážení možnost, že by obce spadající do správního obvodu Ústí nad Orlicí založily nový dobrovolný svazek obcí, který by se zaměřil daleko jednoznačněji právě na rozvoj popisovaného území. Přitom lze samozřejmě využít zkušenosti z fungování svazku REGION ORLICKO-TŘEBOVSKO a z nastavení jeho organizační struktury. Pro doplnění z administrativně organizačního hlediska je případně možné přistoupit ke zřízení funkce tajemníka.

Spolupráce mezi obcemi by se v oblasti školství mohla zaměřit na sjednocení postupu při dalším vzdělávání pedagogů. Dále by školy zřizované obcemi mohly vytvořit jednotnou komunikační platformu, kde by (i) sdílely informace a vzorové dokumenty (čímž by snížily administrativní náklady), (ii) si vyměňovaly zkušenosti s efektivní výukou, (iii) koordinovaly mimoškolní aktivity a (iv) spolupracovaly při čerpání dotací. Možná cesta se též nabízí v rámci spolupráce při zřízení regionálního centra vzdělávání (IQ/EQ centrum, ekocentrum, řemeslné dílny, podpora talentů).

V oblasti sociálních služeb existuje prostor pro spolupráci při rozvoji možností aktivního zapojení seniorů do „veřejného“ života. V daném regionu existuje poměrně velký počet klubů seniorů, obce by však mohly podporovat vytvoření širšího/společného zázemí pro seniory (volnočasové aktivity a vzdělávání seniorů, navíc např. zřízení multigeneračního fitparku). Koordinovat lze též posilování terénních služeb v oblasti, aby zlepšily dostupnost ambulantních služeb a aby vytvořily určitý počet chráněných pracovních míst. Navíc by obce mohly podporovat dobrovolnictví. Ústí nad Orlicí má vytvořen komunitní plán, k němuž se připojuje pouze jedna obec z jeho správního obvodu (Libchavy). Obcím lze tak doporučit dopracování komunitního plánu pro širší území správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí, a to samozřejmě též v provázanosti na plán sociálních služeb přílehlého správního obvodu ORP Česká Třebová.

Na území správního obvodu Ústí nad Orlicí je produkováno poměrně velké množství biologicky rozložitelného odpadu. Tento problém by obce mohly v rámci vzájemné spolupráce řešit (i)

vybudováním centrální kompostárny, (ii) vybudováním lokálních kompostáren, nebo (iii) pořízením zahradních kompostérů, které by následně výhodně pronajímaly (popř. půjčovaly) občanům. Obce by se navíc mohly zaměřit na další zefektivnění systému třídění odpadu, a to např. koordinací systému svozu, společným jednáním se svozovou společností (tím posílit svou vyjednávací pozici) a spoluprací škol při třídění (např. různé soutěže). Prostor je též pro vzdělávání občanů ohledně důležitosti třídění a pro posílení jejich odpovědnosti ve vztahu k životnímu prostředí.